

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp: Plan van aanpak transitie Omgevingsplan.	
Raadsvergadering d.d.: 10 november 2022	Agendapunt: 06-02
Portefeuillehouder: B. Engberts	
Behandelend team: Ruimte	Kenmerk: 1082174

Onderwerp

Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan.

Te nemen besluit

Het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan vast te stellen.

Aanleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023 staan we voor een grote opgave en is er sprake van nieuwe juridische instrumenten. Eén van deze nieuwe juridische instrumenten voor de gemeente betreft het omgevingsplan.

Een belangrijk onderdeel van deze opgave is het opstellen van één omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente. Het omgevingsplan is één van de vier kerninstrumenten die een gemeente onder de omgevingswet tot haar beschikking heeft om te sturen binnen het fysieke domein. Dit omgevingsplan vervangt de huidige bestemmingsplannen, beheersverordeningen en bepaalde gemeentelijke verordeningen zoals bijvoorbeeld (delen van) de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Afvalstoffenverordening, Bomenverordening en de Parkeernota.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgt elke gemeente een 'tijdelijk omgevingsplan'. Dit tijdelijk omgevingsplan ontstaat van rechtswege en is gevuld met de huidige bestemmingsplannen en de 'bruidsschat'. De bruidsschat bevat de regels voor onderwerpen (vooral het Activiteitenbesluit over milieu) die het Rijk overdraagt aan gemeenten. Gemeenten hebben vervolgens tot 31 december 2029 de tijd om deze bestemmingsplanregels, de bruidsschat en andere regels over de fysieke leefomgeving (zoals gemeentelijke verordeningen die tijdelijk naast het omgevingsplan blijven bestaan) om te zetten in het 'volwaardig omgevingsplan' dat aan alle wettelijke vereisten voldoet. Het kader van de Omgevingswet biedt daarbij meer ruimte dan onder de Wet ruimtelijke ordening (bestemmingsplan) het geval is. Dat betekent dat gemeenten meer vrijheid hebben in de manier waarop ze het omgevingsplan inrichten en welke beleidsinhoudelijke keuzes ze maken. Om grip te krijgen op deze lange en complexe transitiefase is dit Plan van Aanpak opgesteld. In het Plan van Aanpak (bijlage 1) staat op welke manier wij de transitiefase willen aanpakken en binnen welke kaders.

Beoogd effect

Een kader vaststellen voor de regels die in het omgevingsplan komen, dat borgt dat deze regels aan de Omgevingswet voldoen én aan de gemeentelijke ambities en doelen. Door deze basisprincipes/kaders vast te leggen kan er inhoud worden gegeven aan het Omgevingsplan Oldebroek.

Argumenten

1.1 De inhoudelijke uitgangspunten (ook wel keuzes genoemd in het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan) is in de lijn conform de gedachten van de Omgevingswet.

De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. De nieuwe wet zorgt voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving, ruimte voor lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming. Daarnaast wordt participatie bevorderd. Bijvoorbeeld door burgers en ondernemers zo goed mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling van de leefomgeving. Vanuit deze gedachten is een transitiestrategie opgesteld zoals omschreven in het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan.

1.2 Het Plan van Aanpak draagt bij aan een betere herkenbaarheid, doorwerking en juridische borging van ambities en doelen uit de Omgevingsvisie Oldebroek én een eenduidige en transparante werkwijze in het opstellen en vastleggen van regels en de opbouw daarvan in het Omgevingsplan Oldebroek.

Het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan is opgesteld vanuit de ambities en doelen die de gemeente heeft verwoord in o.a. de bestaande Omgevingsvisie, beleidsdocumenten, Programma's e.d. Zo heeft 'Oldebroek voor mekaar' en het participatiebeleid een belangrijke rol gespeeld in de benadering van participatie in het Omgevingsplan. Met het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan wordt geborgd dat bij het transformeren van een 'tijdelijk omgevingsplan' naar een 'volwaardig omgevingsplan' alle stappen op een eenduidige en transparante wijze worden doorlopen om uiteindelijk te komen tot het Omgevingsplan Oldebroek dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet en de gemeentelijke visie.

1.3 De transitie van bestemmingsplannen en gemeentelijke verordeningen naar het omgevingsplan is een omvangrijke opgave die vraagt om een procesaanpak.

Het omgevingsplan "vervangt" op termijn de huidige bestemmingsplannen en een groot deel van de (regels uit) gemeentelijke verordeningen. Het ontwikkelen van het omgevingsplan is een zeer omvangrijke en complexe opgave waarvoor we tot en met 2029 de tijd hebben. Om deze transitiefase goed en efficiënt in te richten, is een procesaanpak vereist.

1.4 Het Plan van Aanpak geeft een transitiestrategie om invulling te geven aan het Omgevingsplan Oldebroek en is daardoor het kader voor het opbouwen en vullen van het omgevingsplan.

In het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan staan 31 keuzes verwoord. Deze zijn opgebouwd met een algemene uitleg, vervolgd door een keuze/ambtelijk advies. Deze keuzes geven een richting/kader om het tijdelijk omgevingsplan om te zetten naar een volwaardig omgevingsplan.

1.5 Het Plan van Aanpak is grotendeels op hoofdlijnen uiteengezet en geeft zodoende de nodige flexibiliteit voor het ontwikkelen van een nieuw instrument als het Omgevingsplan

Het omgevingsplan is een nieuw instrument waarvoor nog geen (goede) voorbeelden of blauwdrukken beschikbaar zijn. Met het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan zijn de belangrijkste stappen en de uitgangspunten voor het omgevingsplan in beeld gebracht en kunnen we aan de slag met de ontwikkeling. Daarbij zullen we ongetwijfeld tegen knelpunten aanlopen en nieuwe inzichten opdoen. Het is daarom wenselijk dat wijzigingen op eenvoudige wijze mogelijk blijven. Met een flexibel en wendbaar proces kunnen we gewijzigde inzichten blijven meenemen.

Op dit moment kunnen de consequenties van het omzetten van alle verschillende regels (uit bestemmingsplan, verordeningen en bruidsschat) naar het uiteindelijke omgevingsplan nog onvoldoende worden overzien. Door hiermee te gaan oefenen en aan de slag te gaan, worden de exacte gevolgen van de omzetting duidelijk. Daarom worden in het Plan van Aanpak bij sommige voorgelegde keuzes nog geen volledig definitieve keuzes gemaakt, maar wordt vooralsnog gewerkt met uitgangspunten. De stapsgewijs lerende aanpak maakt dat nieuwe inzichten die wij in het proces opdoen kunnen leiden tot andere keuzes in de toekomstige regeling van het uiteindelijke omgevingsplan voor de gemeente.

1.6 Het vaststellen van het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad

De bevoegdheden omtrent het omgevingsplan liggen in de basis bij de gemeenteraad. Op 10 maart 2022 is een lijst omtrent delegatiebesluiten vastgesteld (zie bijlage). Hierin is het afwijken van het Omgevingsplan verdeeld in diverse categorieën. Op basis van deze lijst is er een verdeling gemaakt tussen wel of geen adviesrecht nodig van de raad. Echter gaat het bij het Plan van Aanpak om de basis van de totstandkoming van een volwaardig Omgevingsplan. Deze bevoegdheid ligt bij de raad.

Kanttekeningen

1.1 Het Plan van Aanpak transitie Omgevingswet bevat duidelijke kaders, echter is het belangrijk dat er flexibel mee om gegaan kan worden.

De transitiestrategie zoals verwoord in het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan is gebaseerd op de kennis van nu. De inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt vooralsnog verwacht op 1 januari 2023. Na deze datum zal er steeds meer bekend worden over de theorie in de praktijk en de vertaling van ambities en doelen van de gemeente. Het is van belang dat er flexibel omgegaan kan worden met de keuzes die voorgesteld worden in het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan indien dit in overeenstemming is met de ambities en doelen van de gemeente.

1.2 Het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan en de uitvoering daarvan zal, met name na inwerkingtreding van de Omgevingswet, gevolgen hebben voor de beschikbaarheid en ureninzet van diverse medewerkers van verschillende teams.

Het opstellen van een omgevingsplan vergt de betrokkenheid van verschillende teams. Daarom zijn er ambtelijke werkgroepen ingericht, bestaande uit inhoudelijke beleidsmedewerkers die verantwoordelijk zijn voor het opstellen van bouwstenen voor onder andere de volgende thema's: ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, welzijn en welvaart. Daarnaast worden er regelmatig werkateliers gehouden met onder andere vergunningverleners en toezichthouders, accountmanagers en uitvoerders. Van hun wordt verwacht dat ze praktijkervaringen inbrengen om de uitvoerbaarheid van het omgevingsplan te toetsen. Dit zal gevolgen hebben voor de ureninzet van diverse medewerkers van verschillende teams.

Financiën

Het vaststellen van het Plan van Aanpak transitie Omgevingsplan brengt geen extra kosten met zich mee. De uitwerking van de transitiestrategie maakt financieel onderdeel uit van het Programma Omgevingswet en is daarin opgenomen. Bij de verdere uitwerking van het Omgevingsplan zullen de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

Communicatie

Met betrekking tot de opstelling van dit voorstel is geen sprake geweest van inwonersparticipatie. Wel zijn het college en de gemeenteraad middels informatieve en richtinggevende presentaties ingelicht over de mogelijkheden met betrekking tot het omgevingsplan en de daarbij behorende keuzes. Hierbij is aandacht geweest voor het advies vanuit de organisatie over de toepassing van de nieuwe regeling en mogelijkheden vanuit de Omgevingswet.

Op 31 augustus en 7 september 2022 zijn er raadgeprekken geweest omtrent de transitie van het Omgevingsplan.

Tijdens het vervolg proces om te komen tot het Omgevingsplan en de uitvoering van het Plan van Aanpak worden college en gemeenteraad geraadpleegd om mee te denken en input te leveren.

Ook zal de samenleving betrokken worden bij de diverse onderwerpen.

Vervolg

Op basis van de principe uitspraken die in het Plan van Aanpak worden voorgesteld zal een planning gemaakt worden om het Omgevingsplan Oldebroek invulling te geven.

Bijlage(n)

1. GR20221110 Plan van Aanpak transitie Omgevingswet
2. GR20221110 Raadsbesluit lijst adviesrecht gemeenteraad.

Oldebroek, 27 september 2022.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.